

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

CZ 1.07/1.1.32/02.0006

KA03 – Průvodce - Po škole do školy

Cvičné přijímací zkoušky

Cvičně z českého jazyka

Termín konání: 27. 11. 2013, 12. 2. 2014

Učitelé: Milada Pochmanová, Michaela Stočesová-Malá

Typ výstupu: test

ZÁVĚREČNÉ TESTY

Úlohy 1 – 8 : Označte bezchybně napsané věty

1.
  - a) Když vás někdo požádá, abyste si uklidili pokoj, většinou nemáte chuť.
  - b) Slované, kteří přišli na naše území v době stěhování národů, byli pastevcí a zemědělci, později se zabývali převážně zemědělskou činností.
  - c) Ve stepi vypukl požár, který vyhnal pštrosy z hnízda, a proto zůstala vejce nestřežena.
  - d) Fraška je lidová hra, jejíž rozvoj souvisel s Masopustním veselím.

2.
  - a) Žába žbluňk do vody a už jsme jí neviděli
  - b) Přines, Petře ten sešit a ukaž mi, jak jsi napsal domácí úkol.
  - c) Alois Jirásek bydlel v Resslově ulici a rád se procházel po vltavském nábřeží.
  - d) Mezi dospělými šimpanzy pobíhalo i několik mlád'at.

3.
  - a) Nabyl jsem dojmu, že si zde konečně zvykla, ale teď jsem viděl, že jsem se zmýlil.
  - b) V Národním divadle jsem shlédl Smetanovy opery Libuše a Prodaná nevěsta.
  - c) Přes internet jsem obědnal fotoaparát s kvalitním objektivem.
  - d) Husovi příznivci se nazývali Husité a šířili Husovy myšlenky.

4.
  - a) Než zbalím naše zavazadla, najdi cestu k horské chatě, abychom nezabloudili.
  - b) Mezi sedm divů světa patří i Egyptské pyramidy, hrobky faraónů.
  - c) Petr byl zklamaný, když se dozvěděl, že z písemné práce, která se mu zdála být lehká, dostal pětku.
  - d) Když se probudil, svítalo a tak se vydal na cestu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

- 5.
- Pospíchal jsem rychle na autobus, abych na schůzku dojel v čas.
  - Na výletě musíte dodržovat pokyny, jinak by jste museli jet domů.
  - Smělý hrdinové se nezáleknou překážek a snaží se je překonávat.
  - Stěžoval si strýčkovi na sousedovy psy.
- 6.
- Nejznámější je Halleyova kometa, která se v pravidelných intervalech vrací ke Slunci.
  - Přečetl jsem si vaši práci o zvířatech v africké stepy a moc se mi líbila.
  - Cestu mi ztěžoval horský terén, ale snažil jsem se dojít co nejrychleji na určené místo.
  - Všichni jsou si vědomi své odpovědnosti a zřejmě své úkoly bezzbytku splní.
- 7.
- Dveře se otevřely a oběvil se v nich neznámý člověk.
  - Petr si usmyslel, že se bude svědomitě učit a že si opraví špatné známky.
  - Projednávali věc tak dlouho, až se zhodli.
  - Není nutné, aby jsi sdělil dobu svého příjezdu.
- 8.
- Těšili jsme se na tetu, a když nepřišla, bylo nám smutno.
  - Když štěkot neustával, šli jsme směrem, odkud se ozýval, abychom zjistili co se děje.
  - Vážení přítomní, dovolte abych vás přivítal na dnešním představení Čapkovy hry Ze života hmyzu.
  - Protože bylo nepříznivé počasí, byla úroda nižší.

Výchozí text pro úlohy 9 -16:

Kudy Lučané táhli, všude hořelo. Všechno vzplanulo ohněm, nepřítel dorážel mečem a odháněl celá stáda dobytka.

Neklan se bál a nezmužil se ani, když mu ohlášeno, že všichni rodové, všude po všem plemeni jsou popuzeni zpupností Lučanů, že všechna země je vzhůru a chystá se do boje. Chouli se na hradě v nejzazší jizbě, všeho se lekaje. Nemohl se vzchopiti, nevěřil, že by mohl nad Vladislavem zvítěziti. Na nemoc se vymlouval, že běsové oslabili jeho tělo i kosti. Teprve když Čestmír, jeho příbuzný, junák urostlý, krásného těla, mu trpko vytýkal, že všichni jsou již do vojny uchystáni, že jenom na něj čekají a bez něho že pozбудou myslí, řekl Neklan: „Nepůjdu, nemohu. Ale jdi, za mne. Vezmi mou zbraň a zbroj i koně mého a ved' je, at' věří, že vede je kníže.“

I vzal Čestmír knížecí zbroj, kroužkovou brni a kovovou přilbu cizího díla, (...) vsedl na Neklanova bujného vrance a vyjel. Všichni jásalí a zbraní řinčeli, když zhlédli knížete. (...) Zářícím vzduchem se míhaly blesky od lesklých hrotů i tasených mečů.

Vyberte správná tvrzení:

- 9.
- Lučané napadali Čechy proto, aby se zmocnili jejich dobytka.
  - Někteří Neklanovi poddaní byli chováním Lučanů pobouřeni.
  - Neklan nebyl schopen postavit se do čela vojska.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

d) Neklan byl těžce nemocný.

10. a) Neklan byl ochromený strachem a uchýlil se ke lsti.
b) Čestmír navrhl Neklanovi, že se bude za něj vydávat.
c) Vojáci Čestmíra poznali a jásalí, že je povede v boji.
d) Čestmír neměl Neklanovi za zlé, že se bojí.
11. a) Lučané bránili své území.
b) Čestmír vyjel do boje na černém koni.
c) Neklan se nechoval zbaběle.
d) Vojáci se, stejně jako jejich kníže, báli vyjet do boje proti Lučanům.
12. a) Neklan se nakonec odhodlal bojovat.
b) Před bojem zuřila bouřka.
c) Lučané schválně podpalovali vše, co jim přišlo do cesty.
d) Neklan byl mírumilovný, proto nechtěl bojovat.
13. a) Ukázka je úryvkem z dobrodružného románu.
b) Autor používá současnou spisovnou češtinu.
c) Vypravěč používá ich formu.
d) Text nejvíce připomíná pověst.

Jaký je význam podstatného jména „junák“?

14. a) příslušník nižší šlechty
b) statečný mladík
c) voják
d) osobní strážce knížete

Výraz „a bez něho že pozbudou myslí“ znamená:

15. a) přijdou o rozum
b) ztratí odvahu a odhodlání
c) zapomenou na válku
d) utečou z boje

Výraz „nepřítel dorážel mečem“ v rámci tohoto textu znamená:

16. a) zabíjel mečem ty, kteří už byli zraněni
b) chtěl podstupovat šermířské souboje
c) dával přednost sečným zbraním
d) vojensky ohrožoval

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

Výchozí text pro úlohy 17 - 24:

Narážeje do lidí
jdu liduprázdnou ulicí
a nikdo mne v ní nevidí
- mám zatemněnou palici

Nezářím a nemám světlo
jen mé oči trochu žhnou
ňáké zvíře si mně spletlo
s vymláčenou lucernou (J. H. Krchovský)

17. Které řádky básně obsahují chybu?

- a) první a čtvrtý   b) třetí a sedmý
c) čtvrtý a sedmý   d) druhý a sedmý

18. První dva verše tvoří větný celek. Slovo **narážeje** je v této větě:

- a) přívlastkem   b) předmětem   c) doplňkem   d) přísudkem

19. Které z následujících slov nebylo utvořeno odvozováním?

- a) vymláčenou   b) liduprázdnou   c) narážeje   d) nevidí

20. V prvních dvou verších básně nalezneme:

- a) oxymoron – protimluv
b) metaforu – přenesené pojmenování na základě podobnosti
c) synekdochu – označení věci tím, že pojmenují její část
d) epiteton – básnický přívlastek

21. Sedmý verš básně obsahuje:

- a) nespisovný tvar podstatného jména nějaký
b) nespisovný tvar přídavného jména nějaký
c) nespisovný tvar zájmena nějaký
d) spisovný tvar zájmena ňáký

22. Jaký je první pád jednotného čísla slova **lidí** z prvního verše básně?

- a) lidé   b) člověk   c) lid   d) lidstvo

23. J. H. Krchovský není pravé autorovo jméno, ale jedná se o

- a) přezdívku   b) umělecké jméno   c) zájmeno   d) šifrované jméno

24. Báseň je napsána

- a) volný veršem.   b) výhradně spisovnou češtinou.
c) pravidelným veršem   d) s využitím nářečních prvků.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

Úlohy 25 – 32: Najděte věty, které jsou napsané bezchybně:

25. a) Děti už nemohly a tedy jsme nešli dál.
b) Pařez po poražené jabloni již strouchnivěl.
c) Zavolej Honzovi, aby Karlovi přátelé přišli také, že tu budou i manželé Vlčkovi.
d) Hálkovy vdčíme za sbírku Večerní písně.
26. a) Na glóbusu jsme si ukazovali jednotlivé kontinenty.
b) Jan Neruda se narodil v domě U tří slunců na Malé Straně.
c) Jedl si někdy želví polévku?
d) Báli jsme se v ztemělém lese, protože přicházela bouřka.
27. a) Sládkovy verše se mi líbily víc, než Hrubínovy.
b) Jdi domů, nebo se rodiče budou zlobit.
c) Čekali sme na něj, ale on se ani neozval.
d) Větve smrků, jedlí a borovic se ohýbali ve větru.
28. a) V půl osmé se spustil nejen prudký, nýbrž i studený déšť.
b) Dívky házely o štědrém večeru střevecem.
c) Pomalu přichází chladné dny.
d) O velikonocích chceme pozvat na návštěvu Špačkovy.
29. a) Hromy stíhali blesky, přírodní živly běsnily.
b) Něco si ušiji nebo upletu.
c) Zbalím si věci, pak půjdu na autobus.
d) Rodiče mi domlouvali a přece jsem tam šel.
30. a) Nemám na nic náladu, protože mně bolí zuby.
b) Dnes jsem přišel pozdě do školy, neboť s námi řidič autobusu, který se sem přistěhoval teprve nedávno, zabloudil.
c) Zavolej Adamovi ať na nás počká.
d) Nic není tak hloupé jako hloupí smích.
31. a) Vážení návštěvníci muzeí a výstav, zvu Vás do Národního muzea.
b) O Matyášovi Bernardovi Braunovi jsme již hovořili v souvislosti s Východočeským zámkem Kuks.
c) Všestranou osobností a jedním z velikánů renesance byl Leonardo da Vinci.
d) Prvním prezidentem Spojených Států Amerických byl George Washington.
32. a) Zámek v Novém městě nad Metují je ojedinělí svými interiéry ve stylu secese.
b) V době kdy slavil Charlie Chaplin šedesátiny, přicházely mu poštou celé stohy gratulací.
c) V zemích s teplým podnebím se bodnutím moskyta přenášejí zárodky způsobující malárii.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

d) Dny mījely, ale zatoulaný Brok se nevracel.

Výchozí text pro úlohy 33 – 40:

1968: Okupace znamenala konec nadějí

Naděje Čechů a Slováků převálcovány tanky „spřátelených“ armád.

V dubnu byl schválen akční program KSČ, který mj. počítal s rozšířením svobody tisku a větší orientací ekonomiky na spotřební zboží na úkor těžkého strojírenství. Koncem června, po formálním zrušení cenzury, byl zveřejněn manifest názvem Dva tisíce slov, jenž kritizoval konzervativní prvky uvnitř KSČ, které brzdily reformy, a navrhoval, aby se sami občané snažili prosadit reformní program.

Probíhající změny silně znepokojovaly nejvyšší sovětské představitele. Měli strach z oslabení východního bloku, proto se opakovaně pokoušeli probíhající změny zablokovat. Jednání však nedopadla podle jejich představ, a tak přišlo ke slovu silové řešení-21. srpna 1968 vtrhly do Československa okupační armády pěti zemí Varšavské smlouvy.

33. Text budeme charakterizovat jako

- a) umělecký prozaický
- b) neumělecký dramatický
- c) neumělecký prozaický
- d) umělecký básnický

34. S největší pravděpodobností se jedná o

- a) článek
- b) výklad z učebnice dějepisu
- c) úryvek z historické povídky
- d) dopis

35. Text je určen

- a) odborné veřejnosti
- b) široké veřejnosti
- c) politické veřejnosti
- d) pouze studentům

36. Text náleží do stylu

- a) publicistického
- b) uměleckého
- c) administrativního
- d) odborného

37. V prvním podtrženém souvětí najdeme

- a) 2 věty hlavní a 3 věty vedlejší
- b) 3 věty hlavní a 3 věty vedlejší
- c) 1 větu hlavní a 4 věty vedlejší
- d) 2 věty hlavní a 4 věty vedlejší

38. V prvním podtrženém souvětí je slovo cenzury

- a) předmětem
- b) příslovečným určením
- c) přívlastkem
- d) žádná varianta není správná

39. V druhém podtrženém souvětí najdeme mezi 1.a 2.větou poměr

- a) slučovací
- b) odporovací
- c) důsledkový

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

d) důvodový

40. Výrazy okupace, akční program, manifest, reformy, východní blok můžeme označit jako

a) metaforická vyjádření   b) cizí slova   c) eufemismy   d) odborné výrazy

Použitá literatura:

Jirásek, Alois. Staré pověsti české. Praha: studio Trnka, 2010. ISBN 978-80-87209-62-2.

Krchovský, J.H. . Básně sebrané. Brno: Host, 2010. ISBN 978-80-7294-365-4.

Řešení:

1A, 2C, 3A, 4C, 5D, 6C, 7B, 8A

9C, 10A, 11B, 12C, 13D, 14B, 15B, 16D

17C, 18C, 19B, 20A, 21C, 22B, 23B, 24C

25C, 26A, 27B, 28A, 29B, 30B, 31A, 32D

33C, 34A, 35B, 36A, 37C, 38C, 39C, 40D